

TOIMEKSIANTO

Päijät-Hämeen maakuntaudistuksen valmistelun alatyöryhmät

Maaseutuasiat

Alatyöryhmän raportin luovutuksen ajankohta	11.05.2017
---	------------

Työryhmän jäsenet ja organisaatiot

Nimi	Rooli	Organisaatio	Varajäsen
Kari Kivikko Yksikön päällikkö	Puheenjohtaja	Hämeen ELY-keskus	
Timo Kukkonen Kehittämispäällikkö	Jäsen	Hämeen ELY-keskus	
Juha Poutiainen Valvontapäällikkö	Jäsen	Hämeen ELY-keskus	Marja Hiitiö Yksikön päällikkö
Tiina Juselius Läänin eläinlääkäri	Jäsen	Etelä-Suomen aluehal- lintovirasto	Riku-Matti Lehikoinen Ylitarkastaja
Mirja Karila-Reponen Maakunta-arkkitehti	Jäsen	Päijät-Hämeen liitto	
Silja Mäkelä Ympäristöterveyskeskuksen joh- taja	Jäsen	Päijät-Hämeen hyvin- vointikuntayhtymä	Jarmo Olkkonen Eläinlääkintäjohtaja
Cecilia Blomgren Ympäristöterveyden päällikkö	Jäsen	Lahden kaupunki	
Pekka Niemelä Maaseutupäällikkö	Jäsen	Asikkalan kunta	Minna Elosuo Maaseututoimenjohtaja / Ori- mattila
Taina Blomqvist Lomituspalvelujohtaja	Jäsen	Lomituspalvelujohta- ja/Sysmä	Tarja Vuorentausta-Helin Lomituspalvelujohtaja /Kouvola
Miikka Venäläinen Yhteyspäällikkö	Jäsen	Päijät-Hämeen Yrittäjät	Outi Hongisto Toimitusjohtaja
Päivi Rönni Toiminnanjohtaja	Jäsen	MTK Häme ry	Jyrki Näsi Aluepäällikkö
Virpi Saarinen Maaseutuasiamies	Jäsen	Jyty ry	Asko Määttä Maaseutuasiamies
Ville Majala	Työryhmän sihteeri ja viestintä	Päijät-Hämeen liitto	

1. Maakuntalakiluonnoksen 6 §:n tehtäväluettelon 2–25 kohtien mukaiset tehtäväalat, joita alatyöryhmän toimeksianto koskee

Tehtäväala	Tehtäväalan ulkopuoliset yhteistyökumppanit (viranomaiset, muut yhteisöt)	Keskeiset asiakkaat
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	Maataloushallinnon yhteistoiminta-alueet (YTA) <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan viranomaiset: maaseutu, ympäristö, rakennusvalvonta • AVIt • Tukes • Luke • Metsäkeskus • Riistakeskus • Pankit • MTK • ProAgria • Leader-ryhmät • Muut maakunnalliset kehittäjäorganisaatiot • Yrittäjäjärjestöt, neuvojat • Työterveyshuolto • MELA • Aluehallintovirasto • Ympäristöterveydenhuollon toimijat. • Evira ja Mtech digital solutions= Las-kentakeskus • ELY-keskus • Mavi • MMM 	<ul style="list-style-type: none"> • Viljelijät • Harraste-eläinpitäjät • Maaseutuyrittäjät • Maatilat • Kasvihuoneviljelmät • Yritykset, erityisesti pienet ja keskiuuret maaseudulla sijaitsevat yritykset. • Isoista yrityksistä vain elintarvikeryritykset • Kansalaiset (mm. maaseudun asukkaat) • Maaseudun yhdistykset • Hanketoimijat (mm. korkeakoulut, neuvontajärjestöt, tuottajat)
Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)	Viranomaiset/maakunta: SOTE, PELA, AVI, ELY, lomituspalvelut Viranomaiset / ei maakunta: Evira, Luova, STUK, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, kaavoitus, kuntien tekninen toimi, poliisi Muut: Yksityiset eläinlääkäriasemat, HY/tuotantoeläinsairaala, eläinsuojeluyhdistykset, löytöelinhoitolat	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnat • Kuntalaiset • Alkutuottajat • Toiminnanharjoittajat (Tsl, EL, Tupakkal)
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta	Valtion viranomaiset: <ul style="list-style-type: none"> • MMM • Mavi • Evira • AVIt • Tukes • Tulli 	<ul style="list-style-type: none"> • Maatilat • Kaupat (mm. maatalous, lemmikkieläin, rehu, siemen) • Tuontia harjoittavat yritykset
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt		
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Maatalousyrittäjien eläkelaitos • Työterveyshuolto (Sysmällä kolmen tuottajan kanssa sopimus) <ul style="list-style-type: none"> • Aluehallintovirasto ja Evira • Toimeksiantosopimuksen edellyttämä yhteistoimintaryhmä <ul style="list-style-type: none"> • MTK-Häme ja MTK-Keski-Suomi ja MTK:n paikallisyhdistykset • Kuntaliitto • Kuntatyöntekijät • Kuntien eläkevakuutus Keva • Vakuutusyhtiö If • Maatalouslomittajat ry • Koulutusorganisaatiot, neuvontajärjestöt, meijerit, teurastamot • Alueen Leader-ryhmät, ELY-keskus (hankkeet) • Muut paikallisyksiköt, työnohjausrengas 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomitustilat • Maatalousyrittäjät
Muuta, mitä:		

2. Onko alatyöryhmän em. tehtävääloissa tehtäviä/toimintoja, jotka saattavat koskea myös toisen alatyöryhmän (tai muun ryhmän) tehtävääalaa (yhteistyötarpeen tunnistaminen)

Tehtävääla	Mitä (ala)työryhmää saattaa koskea?
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	<p>Maankäyttö, liikenne ja ympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesiensuojelu • Maisemanhoito • Luonnonvarojen hyödyntäminen <p>Elinvoima-asiat / aluekehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yritysten kehittäminen • Kaavoitus / rakentamisasiat • Kalatalouden investoinnit <p>Varautuminen ja turvallisuus</p>
Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)	<ul style="list-style-type: none"> • Eläinlääkäripalvelut: Varautuminen ja turvallisuus (onnettomuudet, tulipalot) • Eläintautivalvonta: Varautuminen ja turvallisuus, sote (varautuminen eläintautiepidemioihin, zoonooseihin) • Elintarvike- ja terveysturvallisuusvalvonta: Sote (epidemiaselvitys, asumisterveysasiat) • Terveysturvallisuusvalvonta: Varautuminen ja turvallisuus / pela (yhteiskunnan häiriötilanteet) • Terveysturvallisuusvalvonta: Maankäyttö, liikenne ja ympäristö (vesihuollon edistäminen ja suunnittelu)
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Varautuminen ja turvallisuus
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt	
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeet suoranaisesti tai välillisesti lomitustoiminnan kehittämiseen vrt. Yrittäjyyden edistäminen lomituspalveluissa • Lomituspalvelujen arvostaminen yhtenä maaseutupalveluna • Ymmärtäminen yhtenä ruokasektorin ketjun osana • Maakunnan elinvoima-asiat / Lomituspalvelujen ostopalvelujen yritysmuotoisen tuottamisen edistäminen • Maankäyttö, liikenne ja ympäristö / Maatalouslomittajat ajavat "ammatikseen", teiden kunnon havainnointi

3. Tehtäväälaan mahdollisesti liittyvät henkilöstöriskit (esim. osaamisriskit, henkilöstön riittävyys)

Tehtävääla	Millainen henkilöstöriski?	Huomioon otettavaa
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	<p>Maataloushallinnon yhteistoiminta-alueet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehtävien eriyttäminen mahdollistettava <p>Hämeen ELY-keskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paljon pieniä yhden henkilön vastuulla olevia tehtäviä • Henkilöstöä sekä Hämeenlinnassa että Lahdessa, mutta yksi henkilö on pääasiassa hoitanut erikoisalaansa kahden maakunnan alueella. • Resurssitarpeissa myös suuret vaihtelut eri vuoden aikoina => tehtävien asianmukainen hoito vaatii resurssien joustavaa käyttöä sekä määräaikaista henkilöstöä. • Päijät-Hämeen vastuulle siirtyy maaseutuohjelman valtakunnallinen hanketoiminta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vuonna 2020 mahdollisesti eläköityy 2 henkilöä (päällikkö ja maaseutuasiainmies) • KEHA-keskus vastaa ja hankkii normaalin toimistokaluston.
Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)	<ul style="list-style-type: none"> • Osaamisen laajentaminen (uudet tehtävät) • Juristipalvelut turvattava 	<ul style="list-style-type: none"> • Tällä hetkellä organisaatioiden hallinnon kautta käytettävissä
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Paljon pieniä yhden henkilön vastuulla olevia tehtäviä • Suurin osa tehtäväalueesta kahdessa maakunnassa on Lahdessa sijaitsevan tarkastajan vastuulla. Hämeenlinnassa on hyvin vähän ko. tehtäväalueen osaamista. • Resurssitarpeissa myös suuret vaihtelut eri vuodenaikoina => tehtävien asianmukainen hoito vaatii resurssien joustavaa käyttöä sekä määräaikaista henkilöstöä 	
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt		
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Osaamisriskit, henkilöstön riittävyys • Mikäli yhteistyötä maakuntien välillä lomituspalveluissa ei tehdä, alueen maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisessä saataavuus ja joustavuus vähenevät, pienellä alueella on vähän työntekijöitä, äkillisten tilanteiden hoitaminen vaikeutuu. • Maataloustyössä tapaturmariski suurempi kuin muissa tehtävissä, vrt. tapaturmavakuutusmaksu suurempi • Lomitustarpeet vaihtelevat, ajoittain työvoimasta on pulaa • Tilojen koneellistuminen, automaatio ja yksikkökojen kasvu edellyttävät säännöllistä täydennyskoulutuksen järjestämistä lomittajille 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomitushenkilöstön keski-ikä on korkea, kuten muunkin kunta-alan henkilöstön • Työterveyshuolto ja työhyvinvoinnista huolehtiminen tärkeää

4. Tehtäväälaan mahdollisesti liittyvä omaisuus, vastuut ja sopimukset

Tehtävääla	Omaisuus, vastuut, velat	Huomioon otettavaa
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	<p>Hämeen ELY-keskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GPS-mittauslaitteita • Muuten ei merkittävää omaisuutta normaalin toimistokaluston lisäksi. <p>Maaseutuhallinto:</p> <p>Sopimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maksajavirastosopimus, ohjaa 	

	<p>koko toimintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> Kärkölän kunnasta ostopalvelusopimus (maaseutuasiamies 60 %) Hartolan kunnasta ostopalvelusopimus (Maaseutuasiamies, jää eläkkeelle 1.6.2017) Omaisuus: Kalustukset 	<ul style="list-style-type: none"> Ostopalvelusopimusten purku?
<p>Terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)</p>	<p>Eläinlääkäripalvelut</p> <p>Omaisuus: Toimipisteiden kalustus, työvälineet, eläinlääkäriohjelmistot</p> <p>Sopimukset: Ostopalvelu eläinlääkäripalvelut Myrskylä, Pukkila ja Länsi-Orimattila + päivystys My, Pu, Om</p> <p>Pieneläinpäivystys</p> <p>Takapäivystys Iitin päivystys</p> <p>Ympäristöterveydenhuolto Sopimukset: Laboratorion analyysipalvelut, Ramboll Oy Kuntien löytöeläinsopimukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> Iitissä käytössä eri ohjelma, eläinlääkärin oma Jatkuva Myrskylä ja Pukkila eri maakuntaa <p>Päättyy 12/2017, eriyttäminen ei enää pakollista</p> <ul style="list-style-type: none"> Päättyy 10/2017 Eri päivystysringissä (Kouvola) <ul style="list-style-type: none"> 2017–2018 + 2 vuoden optio
<p>Maatalouden tuotantopanosien turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta</p>	<p>Hämeen ELY:</p> <ul style="list-style-type: none"> Näytteenottovälineitä Muuten ei merkittävää omaisuutta normaalien toimistokaluston lisäksi 	<ul style="list-style-type: none"> KEHA-keskus vastaa ja hankkii normaalin toimistokaluston.
<p>Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt</p>		
<p>Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen</p>		<ul style="list-style-type: none"> Toimeksiantosopimus, Mela ja Sysmän kunta, Mela ja Kouvolan kaupunki Ostopalvelusopimukset: Sysmä yhteensä 17 sopimusta, joista Päijät-Hämeessä 10 kpl (2015) ostot noin 330.000,- euroa Sysmässä sopimukset päättyvät 31.12.2017, kilpailutus v. 2017 Kouvola yhteensä 10 sopimusta, joista Päijät-Hämeessä 3 kpl Vastuuvahinkovakuutus, If Lomitustyössä tapahtuvat vahingot maatalousyrittäjän omaisuudelle, lomittajan työnantajan vahingonkorvausvelvollisuus, korvauspäätöksiä (2015) 11 kpl Sysmän pk Etätyösopimus Sysmän paikallisyksikön hallinnossa on vuosittain uusittava etätyösopimus Mobiilipäivystyssopimus Securitas Maatalouslomittajien mobiilikuittausten sekä äkillisten sairauspoissaolojen päivystys

5. Toimitilat ja kiinteistöt

Tehtäväala	Huomioon otettavaa
<p>Maatalous ja maaseudun kehittäminen</p>	<p>Hämeen ELY-keskuksen toimitilat vuokrattu (1707 m²)</p> <ul style="list-style-type: none"> Maaseutuviraston tietoturva vaatimukset (ISO 27001) <p>Maaseutuhallinto:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Vuokratilat Asikkalassa ja Hollolassa (neljä huonetta) • Vuokratilat Orimattilassa ja Iitissä (kolme huonetta) • Vuokramenot Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon osalta 10 121 euroa.
Terveydensuojelu, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristö-terveydenhuolto)	<p>Eläinlääkäripalvelut / eläinlääkärien vastaanotot sopimukset kuten sote-kiinteistöissä</p> <p>Terveydensuojelun toimitilat säädetään II-lakipaketissa</p>
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta	
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt	
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<p>Sysmän kunta/ Lomituspalvelujen Sysmän paikallisyksiköllä omat toimitilat (84 m²)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etätyö, etäyhteydet ja niiden toimivuus ovat työssä ensisijaisen tärkeitä, edellyttävät etäjohtamisen osaamista. • Selainpohjainen Lomitusnetti mahdollistaa paikkariippumattoman työnteon.

6. Hankinnat

Tehtäväala	Hankintojen kuvaus
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	Hämeen ELY-keskus: <ul style="list-style-type: none"> Ei merkittäviä hankintoja Maaseutuhallinto: <ul style="list-style-type: none"> Puhelimet ja työpisteet Maksajavirastosopimus
Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)	Ympäristöterveydenhuolto Hankinnat keskitetysti, asiantuntija-apu organisaation hankintatoimistosta on säilytettävä Sopimukset <ul style="list-style-type: none"> Ostopalvelu pieneläinpäivystys (79 000€) Ostopalvelu, eläinlääkäripalvelut (66 000€) Laboratoriopalvelusopimus, Ramboll Analytics Oy Kuntien löytöeläinpalvelusopimukset Siivouspalvelut Leasing-laitteet (puhelimet, työasemat)
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveysturvallisuus	Hämeen ELY-keskus: <ul style="list-style-type: none"> Ei merkittäviä hankintoja
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt	
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> Työvaatteet ja työvarusteet lomittajille 16 400 EUR Työpuhelimet, lomittajat ja hallinto Tietokoneet, iPadit hallinnossa Toimistotarvikkeet Koulutus Ostopalvelulomitus, lomituspalvelujen ostot 330 000 EUR Ostopalvelut asiantuntijapalveluista (Securitas) Tentrio-tekstiviestipalvelu Tietojärjestelmä hankinnat

7. ICT

Tehtäväala	Kuvaus
Maatalous ja maaseudun kehittäminen	Hämeen ELY-keskus: MMM / Mavi / Evira vastaavat keskitetysti tietojärjestelmistä tällä hetkellä ja myös maakuntauudistuksen jälkeen. Myös tukien maksujen rahaliikenne hoidetaan keskitetysti. Tähän ei ole tulossa muutoksia maakuntauudistuksen johdosta. (Ks tarkemmin maksajavirastovaatimukset). Maaseutuhallinto: Mavin hallinnoimat ohjelmat lacs, tuki-sovellus, tukioikeusrekisteri, eläinrekisteri (evira)
Terveysturvallisuus, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (ympäristöterveydenhuolto)	Ympäristöterveydenhuolto: VATI- ja ELVI-järjestelmien käyttöönotto 2019 Organisaation yhteiset ohjelmat (talousjärjestelmät, arkisto, henkilöstö) Eläinlääkäripalvelut Provet 8 lisenssiä (Finnish Net Solutions Oy), Iitti ELO – ohjelma (eläinlääkäriin oma), Lahti Kuusivet 1 kpl, toisella praktikolla ei ohjelmaa
Maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveysturvallisuus	Ks. maatalous / maaseudun kehittäminen
Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt	
Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen	<ul style="list-style-type: none"> Lomitusnetti (Mela): Sysmä ja Kouvola Henkilöstöasiat: Sysmä ESS ja Kouvola ESS Sympa HR Palkkahallinta: Sysmä Personec FK /Aditro ja Kouvola Aditro/CGI Asiahallinta: Sysmä Dynasty Taloushallinta: Intime plus ja Kouvola ProE Rondo